

Wanderlust

Ojämn vandring på Lat.63

Att gå är för de allra flesta ingen konst, utan så alldagligt att man knappt tänker på det. Där jag växte upp i norra Jämtland gick människor ofta; till fjälls, i skogen för att plocka bär, till grannen eller kanske bara till ladugården. De gick för att de hade ett ärende, ingen skulle komma på tanken att gå bara för gåendets skull. Ingen av de bofasta, ens i väglöst land, skulle ha kommit på tanken att kalla sig vandrare. De första vandringslederna i fjällvärlden stakades ut 1887, läser jag på Svenska turistföreningens, STF, hemsida.

I början av 1980-talet gick ca 100 personer Jakobsleden, kanske mer känd som pilgrimsleden Camino de Santiago. Förra året lockade leden ca 200 000 vandrare, berättar Putte Eby. Han är projektledare för den 567 km långa S:t Olavsleden som går från Selånger till Trondheim och som rustades och återinvigdes 2013. Hans förhoppning är att den med tiden ska locka många vandrare. På Frösön passerar leden konstarenan Lat.63, vilket står för latitud 63, den latitud som både Frösön och Östersund ligger på. Andreas Brännlund är chef för arenan, som invigdes för drygt ett år sedan. Han ser kulturen som den starkaste drivkraften i samhället och är stark motståndare till synen att allt viktigt som händer sker i storstäderna. Han ser som sin mission att verka för att alla som arbetar på den här breddgraden ska hitta varandra, samarbeta och synas.

Wanderlust blev titeln på det gemensamma projektet för Putte Eby och Andreas Brännlund, en utställning och olika programpunkter för att avsluta vandringssäsongen 2016 och konstnärligt reflektera kring vandring under drygt en vecka, mellan den 29 september och 9 oktober. Resultatet av deras samarbete blev en mix av lite allt möjligt.

Konstnären Märit Aronsson läste ur sin dagbok som hon skrev under två veckors vandring mellan barndomshemmet i Ås och Trondheim, där hon nu är bosatt. En och en halv timme tog uppläsningen från handskrivna papper, som hon också gett visuell form i storformat. Där beskriver hon möten, dofter, tankar, minnen, fotblåsor och fantasier. Hon betonar starkt att hon inte ser sig själv som pilgrim, utan att vandringen var ett konstnärligt projekt. "Landskapskonst, det är vad jag håller på med. Jag går i landskapet. Jag tecknar ett landskap med fötterna." För mig var hennes performance projektets höjdpunkt, där hon lyckats ge sitt gedigna grundarbete en lyckad konstnärlig form.

Intressant var också verket av Timothy Frerichs, USA. Han tillverkade 37 papper med linjer tecknade med vatten, linjer som i själva verket var avbildningar av S:t Olavsleden som den är utritad på de 37 kartbladen. Ljus projiceras bakom de uppmonterade papperna, då blir de tunna linjerna synliga och en liten skugglik figur rör sig längs dem. Ungefär som när man vandrar och faktiskt inte tittar på omgivningarna utan mer inåt.

Hali Liddell är en rutinerad pilgrimsvandrare som jobbar i S:t Staffans församling i Skåne. Hon har gått hela S:t Olavsleden och när hon visade bilder och berättade gav hon också många praktiska råd till blivande vandrare. Att hon ser sig själv som pilgrim gick inte att ta miste på. För henne är S:t Olav högst närvarande under hela vandringen, hon talar med honom och ber om hjälp när något strular.

I lokalen fanns också naturfotografier, ljud- och bildinstallation, det bjöds på författaruppläsning, teater, musik och klockringning. Som helhet var projektet Wanderlust både intressant, stundtals ambitiöst - och frustrerande spretigt och ojämnt. Var tanken att ge konstnärliga perspektiv på vandring eller var de konstnärliga inslagen ett sätt att marknadsföra leden? Det beror på vem man frågar. Kreative chefen Andreas Brännström ser projektet som konstnärligt, projektledaren Putte Eby som marknadsföring. Som besökare hamnade jag lite villrådig mitt emellan.

Projektet kan bli återkommande – och med det också en förhoppning om att de ska våga göra en mer helgjuten och sammanhållen konstnärlig satsning nästa gång.

Text och foto: Gunnel Edvardsson
Volym 2016-10-20